

Muziekkamer
Assen

JAARVERSLAG 2021

'Alles van waarde is weerloos.'

Lucebert

INHOUD

Samenvatting	1
Bestuurlijk verslag	2
Financieel verslag.....	6
Verslag programmering.....	9
Programma 2022-2023	11

Samenvatting

Ook in 2021 zette het coronavirus alles in de wereld op zijn kop. U begrijpt dat de serie kamermuziek van Stichting Muziekkamer Assen zich evenmin aan het virus kon onttrekken. Het werd dan ook een jaar vol onzekerheid, beperkingen en improviseren. Ondanks deze bezwarende omstandigheden kijkt het bestuur met voldoening terug op het achter ons liggende jaar, omdat we zes concerten - ondanks corona gerelateerde beperkingen - tóch wel konden organiseren.

Het jaar begon met een strenge lockdown, waardoor alle vijf vóór de zomer geplande concerten geannuleerd moesten worden. Gedurende de zomer dacht iedereen dat we de pandemie achter ons gelaten hadden; op de golven van dat sentiment hadden we in juni een zeer voorspoedige abonnementsverkoop. Ook lasten we in juli een feestelijk zomerconcert in. Het nieuwe seizoen begonnen we in september vol optimisme, maar met de steeds strenger wordende maatregelen werd het organiseren van de concerten steeds problematischer. Het bestuur leefde van coronapersconferentie naar persconferentie om adequaat op de maatregelen te kunnen reageren. De beperking van het bezoekersaantal tot slechts 25% van de zaalcapaciteit en een toenemende aarzeling bij het publiek zorgden voor een gemiddelde zaalbezetting van ongeveer 85 bezoekers per concert, wat ver beneden onze norm ligt.

De concerten die we konden organiseren, vormden een brede waaier: originele concepten boden de overrompelende seizoenopening door de Iraans-Nederlandse sopraan Lilian Farahani, de ode aan de baritonsaxofoon door Arno Bornkamp en de cello-opera rond celliste Jacqueline du Pré. Het Redon pianokwartet, het Rusanovsky Trio, de traditionele jonge Sterren en het pianoduo Scholtes-Janssens completeerden de reeks met geliefde klassiekers. U leest er alles over op de volgende pagina's.

De samenwerking met theater DNK (artistiek, administratief) en Podium Zuidhaege stemt tot tevredenheid. Podium Zuidhaege verdient wederom extra lof voor het voortvarende meedenken en oplossingen zoeken in de vele onverwachte situaties, waarvoor het coronavirus ons plaatste.

Tot ons genoegen kunnen we melden dat de heer Bram Bruijn in oktober als programma-coördinator tot het bestuur is togetreden; hij vult hiermee een lang uitstaande vacature op.

Qua financiën is de coronapandemie voor de culturele sector een rampspoed; dit geldt voor de podia, maar met name voor de uitvoerende kunstenaars, technici, ... Het Fonds Podiumkunsten stelde gelukkig extra fondsen ter beschikking. Zo konden wij ons solidair met de musici betonen en hun ruimhartig tegemoetkomen, wanneer we wegens corona concerten moesten annuleren. Omdat ook het trouwe publiek zich niet onbetuigd liet - en een vrijwilligersorganisatie als de Muziekkamer relatief weinig vaste lasten heeft - konden we het jaar met een beperkt verlies afsluiten, welk verlies uit de reserves gedekt kon worden. De financiële positie is, alles bij elkaar genomen, betrekkelijk stabiel.

Corona of niet, het bestuur gaat met onverminderd enthousiasme voort. Dit doen wij omdat ons publiek en wijzelf zo genieten van de *livemuziek*, maar ook vanuit solidariteit met de musici.

Op het moment van schrijven is het programma voor seizoen 2022-2023 vrijwel rond. Hoewel we beperkende maatregelen voorzichtigheidshalve in het achterhoofd houden, gaan we ervan uit, dat in het najaar minder strenge regels zullen gelden en we weer op een normale(re) manier concerten kunnen geven. Doel is *alle* liefhebbers een plaats te kunnen bieden in een sfeervolle omgeving.

Wij bedanken tot slot onze sponsors en ons trouwe publiek, van wie de bijdragen en belangstelling onmisbaar zijn voor het succes en het voortbestaan van Muziekkamer Assen.

Stichting Muziekkamer Assen heeft de culturele ANBI-status.

Bestuurlijk verslag

Algemeen/Corona

Het jaar 2021 werd opnieuw ernstig ontregeld door het nog altijd rondgaande coronavirus. Onzekerheid, beperkingen en improviseren waren daarom ook in 2021 weer sleutelwoorden. Het concert van zondag 13 december 2020 bleek het laatste van concertseizoen 2020-2021 te zijn geweest. De vijf concerten die gepland stonden in januari, februari, maart en april van 2021 moesten we vanwege de lockdown helaas annuleren. Dat was jammer voor het publiek, voor de Muziekkamer Assen, maar ronduit zorgelijk voor de musici. Als bestuur van de Muziekkamer hebben we ons op het standpunt gesteld dat de rekening niet uitsluitend bij de musici mocht liggen. Zij hadden immers al het voorbereidende (studie-) werk verricht en werden plotseling, buiten hun schuld, maandenlang op non-actief gesteld. Dat was voor het Bestuur aanleiding te besluiten de musici ruimhartig tegemoet te treden. De financiële positie bood hiertoe zekere ruimte, het publiek toonde zich van zijn gulle kant met donaties en ook het Fonds Podiumkunsten ondersteunde ons hierin gelukkig.

Het programma 2021-2022, dat al vroegtijdig in de steigers was gezet, werd, in plaats van in maart, pas in juni uitgerold. Dat bleek een goede timing omdat het sentiment toen positief was, iets waarvan we met een recordaantal vroeg verkocht abonnementen dankbaar geprofiteerd hebben.

Tot groot genoegen van musici, publiek en onszelf konden we op 11 juli een feestelijk Zomerconcert geven, "om de corona-periode van ons af te schudden", zoals we destijds hoopvol aankondigden. Het extra concert, gegeven door het pianoduo Scholtes-Janssens, diende ook ter promotie en was voor ieder die een abonnement voor seizoen 2021-2022 bestelde, gratis bij te wonen. Het werd een concert zonder anderhalve meter afstand. Een "feestje" vonden de ongeveer 80 bezoekers en wellicht is zo iets in de toekomst nog eens voor herhaling vatbaar.

In het najaar bleek corona, eufemistisch gezegd, toch nog de nodige verrassingen in petto te hebben. De successievelijke invoering van de QR-code, de avondlockdown en de anderhalvemetermaatregel beperkten ons sterk, al hoefden we, omdat wij matineeën geven, tot en met december geen concerten te annuleren. Het was voor het bestuur wél leven van persconferentie naar persconferentie en voortdurend ad hoc maatregelen nemen en het publiek erover informeren. Parallel aan de maatregelen liep de publieke belangstelling terug: zowel als gevolg van de opgelegde capaciteitsbeperkingen zelf, alsook door een toenemende terughoudendheid bij het publiek wegens besmettingsgevaar.

Van de bestuurstafel

In 2021 vergaderde het bestuur zeven keer: op 15 februari (ZOOM), 29 maart (ZOOM) en verder live op 18 mei, 13 juli, 24 augustus, 26 oktober en op 21 december, afwisselend bij een van de bestuursleden aan huis, uiteraard op anderhalve meter afstand. Daarbuiten had regelmatig onderling overleg plaats; dit ging vaak per e-mail, telefoon of app.

De gespreksstof van de bestuursvergaderingen werd in 2021 voor een belangrijk deel bepaald door:

- voorbereiding en evaluatie van geprogrammeerde concerten,
- voortdurende aanpassing aan coronamaatregelen (zie hiervoor),
- samenstelling van seizoenprogramma 2021-2022 en verder,
- interne bestuurszaken,
- ontwikkeling van de financiële positie (o.a. vragen rondom subsidies, fondsen, begroting en entreprijzen),
- overleg met de gemeente Assen, Podium Zuidhaege, ICO, DNK en vele andere externe partijen, zowel op lokaal als landelijk niveau.

Samenstelling Bestuur

De samenstelling van het bestuur is per 26 oktober 2021 gewijzigd, door toetreding van de heer Bram Bruijn als coördinator programmering. Daarmee is in een lang bestaande vacature voorzien. We zijn als bestuur verheugd over Brams bereidheid in het bestuur zitting te willen nemen en hopen en vertrouwen erop, dat met zijn entree binnen het bestuur de continuïteit van de kamermuziekserie voldoende gewaarborgd is.

Het bestuur bestaat nu uit de volgende leden:

- Jan de Lange - voorzitter en programmeur
- Dick Mensink - secretaris
- Piet Leever - penningmeester
- Wim Näring - algemeen bestuurslid (PR, website, AVG-functionaris)
- Bram Bruijn - coördinator programmering

Muziekkamer Assen en Cultuurplan 2021-2024

Ingegeven door het nieuwe cultuurbeleid van de gemeente (kadernota Assen Cultuurt 2021- 2024), heeft het bestuur contact gezocht met de senior beleidsambtenaar Kunst en Cultuur, om de positie van de Muziekkamer hierin duidelijk te krijgen. Tot op heden veronderstelden wij - onzes inziens ten onrechte - onder de noemer amateurkunstbeoefening te vallen. Het gesprek was zeer verhelderend: wij namen feitelijk al een tiental jaren een bijzondere positie in, het was ons alleen nooit expliciet duidelijk gemaakt. Dat is bij dezen rechtgezet. Geformaliseerd is dat 'de gemeente bereid is om de Muziekkamer te zien als een Specifieke, Culture Voorziening, waarvoor jaarlijks een bedrag van €2850 beschikbaar is'. (Dit betekent dat gedurende genoemde periode deze subsidie voor de Muziekkamer jaarlijks via de gemeentelijke begroting wordt opgevoerd, die in november aan de gemeenteraad ter goedkeuring voorgelegd wordt.) Praktisch gezien is dit een continuering van de bestaande praktijk, die hiermee formeel vastgelegd is voor de komende jaren.

Programmering

In 2021 werden zes kamermuziekconcerten gegeven. Vier minder dan gepland, vanwege de coronapandemie. Een aantal optredens werd, in verband met capaciteitsbeperkingen van de zaal, tweemaal achtereen gegeven, voor een beperkt publiek (2x 35/40 personen).

De programma's deden ons 'avontuurlijke' programmeringsprofiel alle eer aan, met onder meer de grandioze sopraan Lilian Farahani, die - samen met pianist/fotograaf Maurice Lammerts van Bueren - excelleerde in *Eve Song* van de hedendaagse Amerikaanse componist Heggie. Het genoemde zomerconcert bewoog zich van de uiterst fijnzinnige Schubert, via Rimsky-Korsakov, naar de jazzy uitsmijter van de Russische componist Rosenblatt. Het getalenteerde Redon pianokwartet verving het New Zealand String Quartet, dat te kampen had met coronareisbeperkingen; het Redon deed dat met verve (Mozart, Mahler, Brahms). Het ook vanwege corona verhinderde Dianto Rietkwintet werd, last minute, met veel flair vervangen door het Rusanovsky Trio. *Grand old* Arno Bornkamp bracht in een theatrale setting een indrukwekkende ode aan de baritonsaxofoon. De kameropera *We'll never let you down* rond de cellolegende Jacqueline du Pré (met een hoofdrol voor celliste Doris Hochscheid) kon in december, nog net voor de totale lockdown en voor een beperkt publiek, plaatsvinden.

Wat programmering voor jongeren betreft, we hebben onze 12-jarige samenwerking met het Prinses Christina Concours afgesloten. De "Sterren van Morgen"-concerten waren vaak verrassend en ze hadden een hoog niveau, waar vooral de volwassenen van konden genieten. Maar het bereik onder de primaire doelgroep van scholieren was met enkele tientallen toch aan de (te) magere kant. We zoeken vanaf seizoen 2022-2023 naar andere wegen om een jonger publiek met klassieke muziek in aanraking te brengen.

Zie "Verslag programmering" voor een uitgebreide terugblik op alle activiteiten in 2021. Een vooruitblik op seizoen 2022-2023 vindt u aan het slot van dit document.

Financiën

Het boekjaar 2021 werd afgesloten met een negatief saldo van € 1.689, -. Door de Coronabeperkingen was het op voorhand al moeilijk om een betrouwbare begroting op te stellen. Met een gezond eigen vermogen van ruim € 20.000, - kunnen we dit verlies echter opvangen.

Zie voor de gedetailleerde financiële gegevens over 2020 het “Financieel Verslag”.

De financiën blijven een punt van aandacht: het lange termijnperspectief is niet onverdeeld rooskleurig. Overheidsbijdragen staan onder druk en worden voor korte perioden en vaak erg laat toegekend, op een moment dat we ons al lang en breed hebben moeten vastleggen. Verder kalft sponsoring door bedrijven en particulieren steeds verder af, wat de gehele sector en ook wij helaas ervaren. Omdat wij (bij contract) verplichtingen al één tot twee jaar tevoren aangaan, is een reservepositie, vergelijkbaar met het programmeringsbudget voor een volledig seizoen, essentieel.

In dit fluïde speelveld kan het op termijn lastig worden op de been te blijven, ondanks een - vergeleken met andere podia - zeer gunstige verhouding van eigen publieksinkomsten tot verkregen subsidie. Wij zien de sponsor-/donateursportefeuille over de jaren voortdurend krimpen en weten ons afhankelijk van de continuïteit van overheidsbijdragen. De manier waarop Fonds Podiumkunsten - een belangrijke geldgever voor Muziekkamer Assen - ons steunt (het Fonds vergoedt normaliter maximaal *de helft van het tekort* op een concert), benadrukt het essentiële belang van verdere externe geldbronnen zoals gemeente, sponsors en donateurs om *de andere helft van het tekort* te dekken. De toekomst is vooral nog in nevelen gehuld, maar voor het bestuur stemmen de genoemde observaties tot nadenken. Diverse activiteiten en samenwerkingsverbanden die u hieronder aantreft, kunt u in dit licht bezien: expertise *en* kosten gezamenlijk delen om maximaal resultaat tegen gunstige prijs te behalen. Concessies doen aan de kwaliteit of diversiteit van de programmering is het laatste waarover we denken!

Bezoekers

Het totaal aantal bezoekers aan de zes concerten in 2021 bedroeg ruim 500, of wel 85 per concert. Deze (lage) getallen worden volledig door corona gedicteerd. Ter vergelijking: in 2019, het laatste pre-coronajaar, ontvingen we 1300 bezoekers bij elf concerten, een gemiddelde van 118 per concert. (Zie voor meer details het Financieel verslag.)

Het aantal abonneementhouders voor seizoen 2021-2022 lag aanmerkelijk hoger dan het jaar ervoor. Zoals hierboven al is aangegeven, werd dit veroorzaakt door een zekere muziekhonger én het positieve sentiment gedurende de periode van uitgifte, zomer 2021. Evenzeer werd een dalende losse kaartverkoop waargenomen, parallel aan steeds verdergaande coronamaatregelen in het najaar en terughoudendheid bij het publiek. Het relatief grote aantal no-shows, ook van abonneementhouders, is een breed gedeelde zorg in de cultuursector. Het kan nog een toer worden om in het komende jaar de bezoekersaantallen op het oude niveau terug te krijgen.

Entreprijzen 2021-2022

Het bestuur streeft er bij voortdurend naar de financiële drempel zo laag mogelijk te houden. De jeugd tot en met 18 jaar had ook in 2021 gratis entree. De abonnementsprijzen voor het seizoen 2021-2022 bleven ongewijzigd, € 165. Daarnaast werd opnieuw een “combinatieabonnement” aangeboden voor € 185,-, waarin ook een concert van theater DNK was opgenomen.

Samenwerking met andere organisaties

We werken nauw samen met diverse culturele instellingen in stad en land, met name op het terrein van organisatie en inhoud. Expertise bundelen en kosten beperken zijn belangrijke drijfveren.

- Programmatisch contact met andere podia verloopt vooral via het LOK (= Landelijk Overleg Kamermuziek), een informele groep van een 15-tal grote en kleine podia (o.a. Wageningen, Assen, Groningen, Den Haag, Rotterdam, Amsterdam, Delden, Deventer, Tilburg).
Onze voorzitter/programmeur is sinds enige jaren voorzitter van dit landelijke forum.

- De banden met theater DNK (o.a. gebruik van zijn reserveringssysteem, uitvoering gezamenlijke projecten) zijn uitstekend. Het opnemen van elkaars concertserie in beider jaarprogramma's blijkt voor beide partijen profijtelijk. Er is ook een duidelijke afbakening wat betreft de programmering afgesproken ('ieder zijn eigen expertisegebied'), waardoor de twee organisaties elkaars activiteiten aanvullen.
- We onderhouden nauwe banden met Stichting Podium Zuidhaege, waarvan we concertzaal De Schalm huren. De samenwerking ervaren wij als coöperatief, professioneel en service-gericht, zeker van belang in dit coronajaar!
- De samenwerking met Grachtenfestival Amsterdam verloopt naar wens en levert zeer verrassende concerten op.

Deze contacten stonden dit jaar noodgedwongen op een laag pitje, gezien de geringe activiteit.

Concertlocaties

Concertzaal De Schalm van Podium Zuidhaege te Assen is onze thuisbasis. Op één na werden alle concerten hier gegeven. Het traditionele familie-/jongerenconcert "Sterren van Morgen", gemeenschappelijk project van Muziekkamer Assen en theater DNK, vond - als gewoonlijk - plaats in de Van Gorcum Zaal (voorheen Rabo Zaal).

Publieksvoorlichting

Onze publieksvoorlichting kent diverse gezichten. Traditiegetrouw besteden wij veel aandacht aan onze programmatoelichtingen, die voor elk concert met de nodige zorgvuldigheid voorbereid worden. De toelichtingen worden gratis aan de concertbezoekers uitgereikt en zijn vooraf ook op de website te lezen. Vaak wordt daar weer verwezen naar documenten en internetfilmpjes, die een nader licht werpen op de te spelen werken.

Het educatieve/informatieve aspect vullen we verder in door musici te stimuleren, zelf toelichtingen te geven bij de door hen gespeelde werken. Dit overbrugt bovendien de afstand tussen musici en publiek en wordt zeer gewaardeerd. Voorafgaand aan het concert van Bornkamp werd een inleiding gegeven door collega/regisseur van de voorstelling André Arends (tegenwoordig ook directeur van Podium Zuidhaege).

Publiciteit

Dit jaar kwam de publiciteit rond de abonnementsverkoop laat op gang (in juni in plaats van maart), onzeker als we waren over voortgang van onze concerten na de zomer van 2021. Ook moest zo nu en dan de publiciteit beperkt of zelfs achterwege blijven omdat alle plaatsen (ongeveer 25% van de normale zaalcapaciteit) bij voorbaat al bezet waren door abonneementhouders. Er werd wel een seizoenbrochure uitgegeven maar er kwamen vrijwel geen persberichten, geen affiches, etc.

Via website (<https://muziekkamer.nl>) en nieuwsbrieven hielden we contact met abonneementhouders en onze verdere achterban, over de laatste coronamaatregelen en - uiteraard - over de inhoud van de concerten.

Financieel verslag

***'Alles van waarde is weerloos.'* (Lucebert)**

Als liefhebbers koesteren wij, bestuurders van Stichting Muziekkamer Assen, klassieke muziek. Het is tegelijkertijd een gegeven, dat in deze jachtige tijd het publiek voor deze kunstvorm begrensd is. We zijn er trots op dat we in Assen - zelfs met of misschien juist door de keuze voor een avontuurlijk programmeringsprofiel - een succesvolle serie in stand kunnen houden. Deze benadering herbergt zekere risico's maar geeft ook unieke artistieke mogelijkheden, zoals ons meer dan 30-jarig bestaan bewijst.

Scherprechter is uiteraard de jaarlijkse exploitatierekening.

Begroting

Voorafgaand aan elk boekjaar maakt de penningmeester van Muziekkamer Assen een begroting. Daarvoor maakt hij een inschatting van kosten als zaalhuur, pianostemmen, het drukken van brochures enzovoort. Vervolgens raamt hij de bijdragen die ontvangen worden van begunstigers van Muziekkamer Assen, te weten: Gemeente Assen, FPK (= Fonds Podiumkunsten), sponsors en donateurs. Twee belangrijke ramingen blijven dan nog over: het budget om musici te engageren (de uitkoopsommen) en de (geschatte) inkomsten aan abonnementen en losse entreebewijzen. Om de concerten voor iedereen toegankelijk te maken, houden we enerzijds onze toegangsprijzen zo laag mogelijk. Anderzijds hangt er een zeker prijskaartje aan de kwaliteit van programmeren, zoals die ons voor ogen staat. Het blijft steeds een kwestie van wikken en wegen om tot een sluitende begroting te komen.

Exploitatierekening / Balans (zie de volgende pagina)

Over 2021 laat de exploitatierekening een negatief saldo zien van € 1.689, -.

Vanwege de onzekerheid door Coronabeperkingen was het onduidelijk, wat we konden verwachten gedurende dit jaar. Zoals hierboven al werd geschetst, hebben we ervoor gekozen de musici bij de geannuleerde concerten ruimhartig tegemoetgekomen, waardoor de uitkoopsommen (€ 18.450, -) bijna even hoog waren als in de reguliere jaren zonder wegens Corona geannuleerde concerten. Wat opbrengsten betreft, kwam het publiek ons gul met donaties tegemoet en ook was het aantal verkochte abonnementen (68) groter dan verwacht. De losse kaartverkoop viel door de Coronabeperkingen echter erg tegen. Gelukkig was de bijdrage van Fonds Podiumkunsten (FPK), die eenmalig werd verhoogd tot €10.000,- dit jaar royaal. Per saldo resulteerde dit alles in genoemd verlies. Dit verlies kunnen we uit eigen vermogen goed opvangen.

Ons financiële beleid is erop gericht positieve saldi te gebruiken om negatieve saldi uit het verleden te compenseren en ook een noodzakelijk buffer voor de toekomst op te bouwen. Omdat we contractuele verplichtingen met betrekking tot musici zo'n anderhalf jaar van tevoren aangaan, beschouwen we een financiële buffer van rond de € 20.000, - (het totaal aan gages/uitkoopsommen van één seizoen) noodzakelijk voor een gezonde bedrijfsvoering. Dankzij een over de jaren verstandig gevoerd beleid bedraagt het eigen vermogen per 31 december 2021 € 20.875, - Dit geeft ons voldoende buffer om het nog onzekere jaar 2022 door te komen.

De bijdragen van Gemeente Assen en Fonds Podiumkunsten zijn onmisbaar om tegen een betaalbare prijs klassieke concerten van niveau aan te bieden. Gelukkig hebben Gemeente Assen en FPK ook voor de komende jaren (2021-2024 resp. 2022-2023) hun steun aan ons podium toegezegd. Een erkenning van hun kant die wij zeer waarderen.

Gelijke waardering spreken wij ook uit naar onze sponsors en donateurs die enthousiast een financiële of materiële bijdrage leveren; hun steun is even onmisbaar voor het voortbestaan van de serie.

RESULTATENREKENING 2021

Uitgaven (€)		Inkomsten (€)	
Uitkoopsommen	18.450	Abonnementen	4.070
Zaalhuur	2.497	Kaartverkoop	1.656
Pauzedrankjes	948	Pauzedrankjes	1.328
Auteursrechten	811	Sponsoring	250
Concertkosten	881	Subsidies/Fondsen	13.011
Drukwerk	998	Schenkeningen	3.794
Secretariaat/diversen	1.213		
		<i>Negatief saldo</i>	1.689
Totaal uitgaven 2021	<u>25.798</u>	Totaal inkomsten	<u>25.798</u>

BALANS 31-12-2021

Activa (€)		Passiva (€)	
Bank	4.129	Eigen vermogen *)	20.875
Spaarbank	20.000	Voorziening Jeugd **)	2.782
		Voorziening abonne- menten	4.905
Kas	200		
<i>Debiteuren:</i>		<i>Crediteuren:</i>	
Belastingdienst OB	613	Buma	633
Fonds Podiumkunsten	4.253		
Vooruitbetaalde kosten			
	<u>29.195</u>		<u>29.195</u>

*) Het Eigen Vermogen (in de orde van grootte van het programmeringsbudget) is noodzakelijk ter dekking van de verplichtingen die Stichting Muziekkamer Assen een tot twee jaar tevoren moet aangaan. Gemeente Assen erkent de noodzaak van deze reserve van plm. €20,000.

***) De Voorziening Jeugd is een geormerkt fonds, dat bij de Stichting is ondergebracht, maar dat verder los staat van de Kamermuziekserie.

Bezoekersaantallen

Onderstaande tabel vertelt het verhaal van de twee coronajaren 2020 en 2021. Met name het aantal geannuleerde concerten en het lage aantal bezoekers per concert valt op.

Jaar	Aantal verkochte plaatsen	Totaal aantal bezoekers	Aantal bezoekers per concert	Aantal concerten
2019	1224	1300	118	11
2020	649	698	87	8 (10 – 2 annul.)
2021	450	510	85	6 (11 – 5 annul.)

Voor seizoen 2021-2022 werden 68 abonnementen verkocht, een aantal dat bijna 20% hoger ligt dan dat voor 2020-2021 (58 abonnementen). Deze verkoop werd gedurende zomer 2021 gestimuleerd door een algemeen optimistisch sentiment (zie het bestuurlijke hoofdstuk). De losse kaartverkoop daarentegen was laag gedurende 2021. Annuleringen van concerten en de beperking van de zaalcapaciteit waren hier uiteraard debet aan, maar ook was er, naarmate het jaar vorderde, een toenemend aantal no-shows; mensen die, ondanks hun betaalde plaats, om besmetting te vermijden niet naar een concert kwamen. (Dit mechanisme kunnen we niet precies in getallen vangen, daarom vervangt hierboven ‘verkochte plaatsen’ het begrip ‘betalende bezoekers’.)

Het totaal aantal bezoekers wijkt (altijd) af van het aantal betalende bezoekers. Zo hebben jongeren t/m 18 jaar gratis toegang, evenals houders van vrijkaarten (verwanten van musici, sponsors, genodigden) en de bestuursleden van de Muziekkamer. Aan de andere kant zijn er altijd no-shows, wat een dempend effect heeft op het verschil tussen de twee begrippen.

Vergeleken met vele andere kleine en middelgrote podia heeft Muziekkamer Assen in normale tijden zeer goed gevulde zalen, met een gemiddelde bezetting van ruim boven de honderd aanwezigen; dit blijkt telkens weer bij bezoeken aan en van bevriende podia, maar ook uit reacties van de musici die vaak aangenaam verrast zijn door de hoge opkomst.

Een punt van aandacht – cultuursector breed – is het zorgelijke aantal no-shows, zowel onder abonneementhouders als onder losse kaartkopers. In de komende tijd zal moeten blijken, of het vertrouwen van het publiek dusdanig hersteld is dat we weer richting normaal gaan qua zaalbezetting.

Overzicht van contribuanten

De volgende organisaties hebben Stichting Muziekkamer Assen dit jaar ondersteund:

AlbertsKleve, bureau voor grafisch ontwerp BNO, Assen

Alex Aalders bloemist, Assen

FPK, Fonds voor Podiumkunsten

Gemeente Assen

Tijdhof, Daverschot & De Jong Posthumus, notarissen te Assen

UNP, accountants adviseurs te Assen

en ook enkele personen die niet met naam genoemd willen worden.

Wij danken al onze contribuanten voor hun onmisbare bijdrage.

Ook de prettige en professionele samenwerking met Stichting Podium Zuidhaege en theater DNK vermelden wij hier graag.

Verslag programmering

zondag 11 juli 2021 **Pianoduo Scholtes-Janssens**
“Een zomeridylle

In de veronderstelling dat Corona achter ons zou liggen organiseerden we – nadat alle eerdere concerten dit jaar afgelast moesten worden - een extra concert om dit te vieren. Het pianoduo had er zichtbaar plezier in, na maanden zonder optredens, weer te kunnen spelen. Ze openden het programma met een loepzuivere vertolking van Schuberts beroemde Fantasie, waarna geen zee te hoog ging in enkele delen van Rimsky-Korsakovs Sheherazade. Na enkele verstilde momenten in beroemde Bach-koralen (in de bewerking van Kurtag), ging het duo volledig los in het swingende spektakelstuk Concertino on two Russian Themes van Rosenblatt. Een zeer geslaagd zomerconcert!

zondag 19 september 2021 **Lilian Farahani/sopraan & Maurice Lammerts van Bueren/piano:**
“WOMAN, the making of...”

De fenomenale Iraans-Nederlandse sopraan Lilian Farahani pakte de zaal helemaal in met haar optreden. Samen met pianist Maurice Lammerts van Bueren bracht zij een programma, waarin de vrouw centraal staat en waarin Lilian haar verbazende zang- en theatrale kwaliteiten toonde. In de moderne liedcyclus *Eve-song* van de Amerikaanse componist Jake Heggie toonde zij alle facetten van oervrouw Eva, ‘zoekend naar haar identiteit, hunkerend (naar wat?); ... met rauwe en sensuele kracht’ (NRC). De expressie werd nog versterkt door wandgrote projectie van foto’s van de hand van Maurice Lammerts van Buren. Deze cyclus werd omlijst door geliefd repertoire van Ravel (Sheherazade), R. Strauss (Ophelia Lieder) en Zuid-Amerikaanse evergreens van Ramirez en Piazzolla. Een concert voor de fijnproevers!

zondag 10 oktober 2021 **Diana Fakour/viool, Adam Akopian/piano - Rusanovsky Trio**
“Sterren van morgen!” - familieconcert

In het kader van Oktober-Kindermaand speelden, zoals al meer dan tien jaar, prijswinnaars van het *Prinses Christina Concours* op het Muziekkamer-podium. Ditmaal waren dat violiste Diana Fakour (15 jaar) en pianist Adam Akopian (13 jaar). Diana maakte indruk met virtuoos en gevoelig spel in werken van Lutoslawski, Roukens en Biber. Adam had een meer bedachtzame benadering: hij voelde zich thuis in beschouwende werken van Debussy, Brahms en - zijn favoriet - zijn Armeense landgenoot Komitas.

Het Dianto Reed Quintet, winnaar van het Grachtenfestival Conservatoriumconcours, was op het laatste moment helaas uitgeschakeld door Corona. Het (strijk-)trio Rusanovsky (vader, zoon en dochter) was beschikbaar en vulde het gat moeiteloos op. Zij deden dit met een afwisselend programma, dat van Dvorak, via Jiddische en Russische volksliedjes en Latijns-Amerikaanse tango reikte tot filmmuziek van Michel Legrand, om uit te monden in een swingende Moscow Metro van vaders eigen hand. Het talrijke (vooral volwassen) publiek toonde groot enthousiasme.

Een kanttekening is op zijn plaats: de beoogde doelgroep - schoolgaande jeugd - was met plusminus 20 jongeren zeer matig vertegenwoordigd; helaas een terugkerend verschijnsel. Al met al is dit voor het bestuur reden om actief naar een alternatieve formule te zoeken.

zaterdag 30 oktober 2021 **Redon Pianokwartet**
“IJzersterke klassiekers

Met violist Pieter van Loenen, altvioliste Dana Zemtsov, cellist Anton Spronk en pianist Nicolas van Poucke hadden we vier grote prijswinnaars in huis: winnaars van de prestigieuze Franz Liszt- en Oscar Back concoursen, laureaat Verbier festival, Dutch Classical Talent, winnaar Cello Biennale, ...! De vier musici bundelden hun krachten om hoogtepunten uit het klassieke pianokwartetrepertoire op het Muziekkamer podium te brengen (Mozart, Brahms, Mahler). De opkomst was groot, evenals het enthousiasme van het publiek. (*Ook dit concert betrof een coronavervanging: het gecontracteerde New Zealand String Quartet moest zijn Europese tournee afzeggen vanwege coronareisbeperkingen.*)

**zondag 21 november 2021 Arno Bornkamp/baritonsaxofoon, André Arends/regisseur:
"Little Big Horn"**

In een fascinerende voorstelling toonde meestersaxofonist Arno Bornkamp de worsteling tussen musicus, instrument, componist en publiek. In een audiovisueel totaalconcept en tegen een decor van idyllische doorkijkjes en onherbergzame landschappen piept, kraakt, zingt en schuurt de baritonsax in werken van componisten uit zeer uiteenlopende genres, van funk en jazz tot modern-klassiek: Katharina Thomsen, Jan Menu, Peter Vigh, Gregory Wanamaker, André Arends, Jacob ter Veldhuis, Ryo Noda en Branford Marsalis. Het leverde een fascinerende zoektocht op, in beeld en geluid, van "grand old" Arno Bornkamp naar het wezen van zijn musiceren, verpakt in een liefdesverklaring aan de baritonsaxofoon. Een voorstelling voor de fijnproevers, die konden relaxen tijdens een afterparty in het theatercafé, waarbij *The Four Barytons* (Groninger studenten, onder leiding van Bornkamp) swingend repertoire verzorgde.

zondag 12 december 2021 Doris Hochscheid/cello, Mattijs van de Woerd/bariton, Frans van Ruth/piano: "We'll never let you down"

"*We laten je nooit in de steek*" is de kameropera over Jacqueline du Pré, de begenadigde celliste die op jonge leeftijd stierf aan MS. De muziek van deze nieuwe opera is van Mathilde Wagenaar, Max Knigge en René Samson, die elk een akte voor hun rekening namen. De opera gaat over schoonheid, vriendschap en vergeten worden. Maar ook over roddel en *fake news* over Jackie en (vooral!) over de verontwaardiging hierover en over de machteloosheid ertegen van Jackies beste vrienden. Daartegenover staat de schoonheid van haar muziek als troost. Deze beklemmende opera werd door de musici voorbeeldig vertolkt; de musici hielden de zaal van begin tot eind in hun greep. Met name Doris Hochscheid bleek zich van acterend (top-)celliste tot volwaardig cello-spelend actrice ontwikkeld te hebben. Een kleine (maar belangrijke!) rol was weggelegd voor de 14-jarige celliste Isan Goseling uit Emmen, die in de slotscène als leerlinge van Jacqueline optrad. Verder mogen de drie grandioze decors niet onvermeld blijven (vormgeving: Gerrit Timmers).

Deze voorstelling werd tweemaal opgevoerd voor een door coronamaatregelen zeer beperkt, maar zeer aandachtig en dankbaar, publiek. Een krachttoer voor de musici die blij waren, hun tournee nog net voor een volledige lockdown te kunnen afsluiten.

Programma 2022-2023

(onder voorbehoud)

2022:

- 9 oktober Quartetto di Cremona:
Strijkkwartetten van Mozart, Schubert, ...
- 6 november Winnaars Grachtenfestival Conservatorium Concours
- 27 november Camiel Boomsma, piano:
Werken van Haydn, Schubert
- 11 december Merel Vercammen, viool & Maya Fridman, cello:
Werken van o.a. Ravel, Xenakis, Vasks, Shalygin
- 15 januari Robbert Muuse, bariton & Micha van Weers, piano:
'Verschwiegene Lieder'

2023:

- 29 januari Combattimento & Chouchane Siranossian, viool:
Barokprogramma 'Syrènes'
- 10 februari Merel Vercammen, viool, Maya Fridman, cello & Sietse van Berkel (BMX fiets)
Jongerenconcert "Silent City"
- 26 februari Gauguin Ensemble:
Klarinettrio's van Brahms, Zemlinsky, Zuidam
- 26 maart Pieter van Loenen, piano & Lidy Blijdorp, cello & Tobian Borsboom, piano:
Pianotrio's van Clarke, Sjostakovitsj, ...
- 23 april Dianto Reed Quintet:
Latijns-Amerikaans + Spaans programma